Algemene Beschouwing PRO,

Geacht college van Burgemeester en Wethouders,
Geachte leden van de Raad en inwoners van Harlingen, Midlum en Wijnaldum.

Vandaag bespreken we de eerste begroting van deze raadsperiode. In deze raadsperiode werken we niet met een Akkoord op hoofdlijnen, maar is de uitkomst van de onderhandelingen dat vier partijen een bestuursakkoord hebben gesloten. PRO Harlingen kijkt uit naar een vruchtbare samenwerking, ook met de fracties die het Bestuursakkoord niet getekend hebben.

In de begroting 2027 zijn de plannen van het nieuwe Bestuursakkoord “Ambities aan zee, iedereen doet mee” verwerkt. Wij van PRO Harlingen zijn blij met deze plannen voor de komende vier jaren. Veel van wat wij als PRO in ons verkiezingsprogramma hebben staan gaat de komende raadsperiode gerealiseerd worden en dat in een tijd dat Den Haag nog veel onduidelijkheid laat bestaan over de taken en vooral de bijbehorende financiën voor de gemeenten. Zorgvuldig begroten wordt voor gemeenten op deze manier onnodig lastig gemaakt. Bijvoorbeeld als het gaat om de jeugdzorg. Dit speelt al jaren, het wordt hoog tijd dat hier duidelijkheid in komt.

In de Begroting voor komend jaar zien we als PRO Harlingen voor ons belangrijke onderwerpen terug. Voorbeelden hiervan zijn de voorbereiding van de aanleg van het vrijliggende fietspad van Atjetille naar Achlum, wat goed is voor een veilige fietsverbinding voor bijvoorbeeld de jeugd die naar school fietst. Maar het fietspad zal ook een recreatieve functie vervullen. Verder de pilot late zaterdagavond trein Harlingen-Leeuwarden, zodat men makkelijker uit kan gaan in onze stad of in Leeuwarden. Invoering van de sport- en cultuur stimuleringspas voor jongeren van 12 tot 16 jaar, zodat zij meer kunnen bewegen, kunnen kennismaken met kunst en cultuur en elkaar kunnen ontmoeten. Ook wordt er ingezet op het behoud van functies bij Frisius en Noorderbreedte, wat belangrijk is voor de gebiedsontwikkeling in het zuidelijke deel van onze stad. Na een lange, zorgvuldige voorbereidingstijd is de herinrichting van de binnenstad van start gegaan. De komende jaren zal de inrichting van ons centrum een metamorfose ondergaan. We hopen dat het de levendigheid in de stad ten goede komt. Dit zijn allemaal plannen die ten goede komen aan onze inwoners en ondernemers. Ze leveren een bijdrage aan het versterken van onze leefomgeving en dragen bij aan ons welzijn.

Al deze plannen kosten geld, geld dat we als gemeente niet alleen uit Den Haag krijgen, maar ook van onze inwoners, ondernemers en bezoekers. De OZB en de

tarieven van het langparkeren gaan komend jaar extra omhoog, meer dan de inflatie. De extra stijging is te verantwoorden vanwege de extra investeringen die we gaan doen in onze gemeente. Maar een extra stijging, dus boven de inflatie, kan niet aldoor. De Afvalstoffenheffing en de Rioolheffing stijgen namelijk ook al stevig. Wel is het zo dat onze burgers en ondernemers nog steeds lage gemeentelijke lasten hebben als je gaat vergelijken met andere gemeenten. De tarieven voor het langparkeren verder verhogen kan ertoe leiden dat gebruikers andere plekken gaan vinden om te parkeren, daarmee zouden we ons zelf dus in de voet schieten. Voorzichtig begroten blijft nodig om als gemeente niet al te dieprode cijfers in de jaren 2028 en 2029 in de boeken te krijgen.

PRO Harlingen heeft grote zorgen bij de ontwikkeling van de oplopende kosten van energie. Een begrip dat je hierbij veel hoort is energiearmoede. Wat kan de gemeente voor deze mensen betekenen? Het gaat dan vooral om eigenaren van woningen, die de benodigde maatregelen om energie te besparen niet altijd zelf kunnen betalen. Een warmtepomp is nogal een dure investering. Ook hier draagt wispelturig beleid vanuit Den Haag niet bij aan duidelijkheid en een goede oplossing. Wij weten dat in het verleden het college heeft gekeken naar grootschalige batterijopslag van elektriciteit, zijn daar nog ontwikkelingen in te verwachten?

Tijdens de Tall Ships Races zagen we op verschillende plekken in onze stad gele boeien staan, die bijdroegen aan het maritieme karakter van de stad. Je zou het city dressing kunnen noemen. Is het een idee om de gele boeien permanent in onze stad te hebben staan? Rondom de Zuiderhaven zijn rioolbuizen voor de opvang van vuil water uit schepen geplaatst, onze indruk is dat ze nog niet gebruikt worden. Klopt dat? Hoe staat het met het plan om vuil water van schepen ook op andere plaatsen in onze haven op deze wijze af te gaan voeren?

Onlangs is er een Urban Sports en Culture day georganiseerd over wat willen de jongeren? Wij van PRO Harlingen zijn benieuwd naar de uitkomsten van deze dag en vooral in het mogelijke vervolg. Welke wensen van de jeugd kunnen we als gemeente realiseren? De invoering van de jongerenpas is hierbij een goede stap. Zelf denken wij dat er hangplekken voor de jeugd moeten bijkomen. Een lastig onderwerp realiseren wij ons, want niet iedereen zit erop te wachten in de eigen omgeving. Maar een leuke plek waar jongeren samen kunnen komen lijkt ons een goede zaak. Ook de wens van de realisatie van een BMX-baan staat nog steeds, we hebben begrepen dat die nog steeds in beeld is, maar dat de realisatie op het aanplanten van bomen tussen de N31 en Byniastate wacht.

Voorzitter, PRO Harlingen steunt de Begroting 2027 en wij wensen het college van burgemeester en wethouders en onze ambtenaren veel succes bij de uitvoering ervan toe.

Namens de fracties PRO
Edwin Helvrich
Fractievoorzitter